

prepevajo. Pri vezi pazi na grozd, da ga v listje ne zamotaš ali pretesno ne zvežeš. Ako kaj takega storiš, pa pozneje zapaziš, takoj rozgo popravi in znova poveži. Slamo rabimo za to ali pšenično ali rženo. Neko leto pa malo slame dobimo; in blizu mesta je druga še črez seno; zato so gospodarji velikih vinogradov segli po najcenejšem vezilu, ki se pravi: *b) lipovec* (*Tilia grandifolia*). Zasadijo si ga v znožju gorice ali pa tudi v vinogradu, kjer se zemlja rada plazi, da jo lipovec ovira. On bujno raste in požen: za prst debele šibe, katere ob megi porežemo in kakti konoplje zlikamo; temu pravimo: *ličeje*. Zvijemo ga v kučke ali pesti kakti povemo in shranimo do vezi. Zdaj se s hlodom premlati in v topli vodi omehča, pa gremo na vez. Ko težak opleje ali potrga nepotrebne mladike, priveže lepo vse rozge tako snažno, da tuji nevednež se čudi, kako da rozge tako lepo kviško molijo brez vezila, dokler skrite like ne zapazi. Ako je cela lika predolga, jo pa z nožekom odrezi. Spodnje Haloze so le z ličjem povezane, ker ondi slame pomanjkuje. Kdor si ga doma nima zadosta nalikati, si ga meseca maja vsako nedeljo za 8—10 novčičev kučko kupi v varužu, kamor ga Hrvati donesajo na prodajo. Lipovec v močni zemlji bujno raste; in dobro bi bilo, ako bi si ga vinogradniki zasadili, slamo pa prodali, skrmili ali pa zastlali. Tudi na strehe je dobra, ker kolarnici rebra zakrije. Sadike ali živice lipovca dobiš na Zavrču; zagoji si jih pod gorico na lazi. Pa tudi enoletne mladike od navadne lipe ti bodo dobro služile. Taka vez je močna, da je veter lahko ne utrga.

Nova doba nam je še donesla neko tretje vezilo za gorice, in sicer: *c) Rafijo*. — To je ličeje od neke ameriške rastline, kakti menda naše vrbače, izžito iz listov suhe palme, $1\frac{1}{2}$ metra dolgo in se ena lika da na dva ali tri dele preklati, pa je še vsaka zadosta močna za vez. To ličeje je najporabnejše, ker ni treba namakati, ne tolči, ker je zelo mehko; tudi ni drago; dobiš ga v Mariboru v prodajalnici g. Berdajsa kilo za 50 novčičev, pa si široko postat lahko lepo povežeš. Gosposke gorice so skoro sploh sedanji čas z rafijo povezane. Ta vez ne sprhni ter po zimi rozgo ovaruje, da je težek sneg ne polomi, še le rezač jo prereže.

Žitne cene v Mariboru od 25. maja do 1. junija
Po hektolitrih: pšenica 5 fl. 60 kr., rž 4 fl. 95 kr., ječmen 4 fl., 75 kr., ovs 3 fl. 60 kr., turšica ali krouza 5 fl. 50 kr., proso 4 fl. 70 kr. in ajda 4 fl. 50 kr.

Sejmovi. Dne 8. junija v Strassu in na Starih Sv. gorah. Dne 10. junija pri Sv. Duhu blizu Lučan. Dne 11. junija v Radgoni. Dne 12. junija v Imenem (svinjski sejem). Dne 14. junija v Žalcu, Ločah, pri Sv. Andražu v Slov. gor., v Rogatcu, Kozjem, Siegersbergu, Brežicah in pri Sv. Janu pri Spod. Dravogradu.

Dopisi.

Iz Gradca. (Svetli cesar) so v slavnostno ozaljšano glavno mesto dospeli dne 4. t. m. ob 7. uri zjutraj. Na kolodvoru so jih pozdravili sekovski knezoškof, dr. Leopold Schuster, cesarski namestnik Kübeck in mestni župan dr. Potugall pa z daljšim govorom, na kar so mu cesar odgovorili ter med drugim rekli, da jim je pri srcu dušno in telesno blagostanje vseh enako jim dragih narodov. Milij vladar so se na to peljali v cesarski dvorec. Ljudstvo jih je povsod navdušeno pozdravljalo, seveda tako ne, kakor se slišijo slovenski živio-klici. Tudi 11 tisoč šolarjev je med potom cesarja pozdravilo. Ob 9. uri so svetli cesar vsprejeli različne

dostojanstvenike, med temi v prvi vrsti milost. lavantinskega knezoškofa Mihaela, preč. g. stolnega prošta J. Orožna, preč. g. kanonika dr. J. Križaniča in deželnega glavarja namestnika, g. dr. Fr. Radeya. Ob 11. uri so se milostni cesar peljali v novo vseučilišče, kjer jih je rektor pozdravil z daljšim govorom. Cesar so milostno odgovorili ter vložili stavbinsko listino in slovesno odprli novo vseučilišče. Da je pri tem bilo veliko različne gospode, razume se samo ob sebi; bili so tudi skoro vsi slovenski deželni gg. poslanci, ki pa niso bili navzoči pri otvorjenju deželnega muzeja. K temu otvorjenju je namreč naše vrle gg. deželne poslance povabil deželni odbor; s tem pa naši poslanci nočejo sodelovati, ker deželni odbor nas Slovence le žali ter nam krati pravice, kjer le more. Sploh pa se Gradec tokrat, kakor navadno, ni pokazal, da je glavno mesto Štajarske, kjer biva tretjina Slovencev. Tudi so ta dva dni vsakemu zvestemu Avstrijcu v oči bodele nekatere zastave-frankfurtarce, vernega katoličana pa je neljubo dirnilo to, da katoliško dijaško društvo »Karolina« vsled pritiska liberalnega dijaštva ni smelo javno nastopiti. Ali kaj si čemo? Upajmo, da bode v prihodnje marsikaj boljše. Saj ne velja nobena teh gorjupih opazk onim, katerim je Nj. Veličanstvo izgled pravičnosti, vernosti in prave ljubezni. (Konec prih.)

Iz Studenic. (Zborovanje) podružnice sv. Cirila in Metoda slovenje-bistriške je bilo nad pričakovanje sijajno. Namenjeno je bilo najpoprej na policijski postaji v tako imenovanem »Peklu« ali v peklu za Slovence ni bilo prostora, zato smo se podali v tihe Studenice, kjer so bili pri g. Koropecu vsi prostori prenapolnjeni. Prišli so imenitni gostje od vseh krajev, vseh stanov. Med tem, ko so bili poslušalci do solz ganjeni po govoru preč. g. kanonika Hajška, je neki veleučeni gospod vse navdušil za slov. šolo. Bistriški tamburasi pa so udarjali, da je bilo veselje — posebno pa je uga-jalo petje, spremljano od izvrstnega solista g. Vobiča. Uspeh, kakor v dušnem, tako tudi v gmotnem oziru, je res v čast onima patronoma, ki bedita nad tem društvom. Le tako naprej v Bistrici in povsod!

Iz Lehna na Pohorju. (Občinska volitev.) Dne 30. maja t. l. se je vršila tukaj volitev obč. odbor-nikov za občino Krecnbah. Kakor že večkrat, so tudi letos Krecnbaharji prišli gledat na lehnško uro. Mislili so nas, kakor se je govorilo, potlačiti, a nikdar še niso tako propadli, kakor tokrat, kajti vrli Lehnčani so se kaj možato obnašali, vsi razum dveh bolnih se volitve udeležili. Hvala jim! Izvoljeni pa so bili ti-le gospodje: v III. razredu: Jakob Medved, Jernej Pavlič, Jože Vrčko, Lenart Ozvald, Jakob Orozel; v II. razredu: Jakob Urbanec, Janez Švajger, Jakob Kopic, Ožbalt Hrastnik, Franc Kaiser; v I. razredu: Mihael Cink, Anton Kasnjak, Jakob Medved p. d. Planšak, Janez Šiker, Andrej Pavlič.

Iz Mute. (Sovraštvo) tukajšnjih bismarkovcev do Slovencev je postalo neznosno. Žalibog pa, da tukajšnjega poštenega Slovence ne zaničujejo samo nekateri nemški »tevtoburžani« in revne nemčurske pokveke, ampak tudi oni, katerim je slovenska mladina v izrejo izročena. Tak zaklet sovražnik slovenskega imena je naš nadučitelj g. Viljem Neuner. Kaj da on misli o slovenskem jeziku, to je pred kratkim javno povedal. Dokazoval je neki gospé, katera se svojega slov. materinega jezika ne sramuje, da kadar slovenski govori, se mu zdi, kakor bi pes lajal. Tako zaničljivo govori o slovenskem jeziku in o Slovencih on, ki med Slovenci živi, za katerega tudi ubog slovenski trpin v davkarijo plačuje, in kateri ima malodane polovico slovenskih otrok v šoli! — »Gliha vkup štriha«. Naša podučiteljica, g. Karolina Briller, v ravno tistem veliko-nemškem duhu rogovili, kakor g. nadučitelj. Slovenski

jezik, še bolj pa slovenski katekizmi tej prikazni neizrečeno smrdijo. Slovenskim šolarjem je prepovedala slovenske katekizme v šolo prinesiti in se slovensko učiti krščanski nauk. Vpraša se, ali ima ta velika Nemka in šulvereinovka pravico, tako ravnati in pri tem kateketovo veljavo spodkopavati? Ali bo tega že kmalu konec?

Izpred Boča. (Božja pot.) Cerkveno predstojništvo na Ložnem je prejelo od c. kr. okr. glavarstva dovoljenje, v mežnariji po shodnih dnevih imeti oštarijo ter obiskovalcem cerkve Matere božje prodajati vino in hrano. Kar se je mnogo let želelo, smo prejeli; razume se pa, da med božjo službo se ne bo nič prodavalo. Ta oštarija tudi ne bode za kratek čas, ampak le za potrebno okrepčalo; torej tudi upamo da ne bo pivcev, ki bi cerkvi nadlego delali. Če Bog dá, bo tukaj v tem letu dne 15. avgusta in 8. septembra dvojno opravilo, juterno in pozno. Kako bi se pa dala pot na loženski breg popraviti? Morda pride dobrim Marijinim otrokom to ali ono na misel, da bodo to pot popravili. Na Ložno ne pridejo samo Križevljanke, temveč različni romarji od rogaške strani, pa tudi precej gospóde. Naj ljuba Devica Marija vse usliši!

Od Sv. Jošta na Kozjaku. (Starosta naše župnije; knezoškof A. M. Slomšek.) Da človek dočaka nad 82 let, ni nič izvanrednega; da se pa človek v teku tolikih let ohrani vedno zdravega, je pa posebna milost božja. Tacega moža imamo tu-gori; ime mu je Marko Feldin p. d. stari Brdelak. Ta mož v svojem življenju ni bil nikdar bolan; pretrpel je pa toliko, da nobeden tukajšnjih faranov ne toliko. Celih 40 let vsakih 14 dnij je nosil iz naših planin »potošelj« v teži jednega stota v Celje in še dalje. Tobaka in opojnih pijač ni užival; ovsenjak mu je hranil telo, studenčnica pa poziviljala otrple ude. Pomilovanja vreden je pa zdaj starček, ker je pred par meseci popolnoma oslepel, če tudi je drugače na duhu in telesu še krepak. — Dopisniku teh vrstic je imenovanec večkrat pripovedoval, kako so leta 1857. na praznik sv. Rešnjega Telesa na birmo prišli škof Anton Martin od Št. Andraža v La-boški dolini k Sv. Joštu. Spominja se še, kako navdušeno so tistokrat škof v uvodu pridige izgovorili besede: »Prvi in prej ko ne tudi zadnji škof sem, ki ta dan in tu-gori vam oznanjujem besedo božjo«. Vodili so tudi procesijo. Zanimivo! —

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Vpričo Nj. veličanstva svetlega cesarja so se dne 1. t. m. ministri posvetovali o prestolnem nagovoru, s katerim se dne 6. t. m. otvorijo delegacije. Od štajarskih poslancev sta v delegacije bila dne 29. maja izvoljena nemška liberalca pl. Kraus in profesor Lorber. — Dne 29. maja je bila volitev dunajskega župana. Še-le pri tretji volitvi je dobil dr. Lueger potrebno število glasov, namreč 70. Toda volitve ni hotel vsprejeti, ker je par najhujših liberalcev nalašč zanj glasovalo. Drugi dan je namestništvo občinski svet razpustilo in imenovalo okr. glavarja Fierbeisa za komisarja. V par mesecih bodo splošne občinske volitve.

Moravsko. Staro- in Mladočehi so se dogovorili, da bodo pri prihodnjih volitvah složno postopali. Združeni stranki bodeta vodila dr. Začek in dr. Tuček; sedanjí vodja staročeski, dr. vitez Šrom, najbrže odstopi.

Štajarsko. Nemški liberalni državni poslanci so še vedno nestrpni. Dne 28. maja so se posvetovali, koga naj volijo v delegacije. Minister grof Wurmbrand je

predlagal, naj se prepusti jedno mesto konservativcem. To bi bilo tudi pravično; toda o pravičnosti liberalci še nikoli niso imeli pojma.

Koroško. Celovski mestni zastop je vlada dne 28. maja razpustila, ker je sklenjen in potrjen nov občinski red. Volitve so že razpisane. — Odbor katol. političnega in gospodarskega društva za Slovence je pismeno izrekel dunajskemu nunciju svojo udanost. — Šmohorski c. kr. okr. glavar Jan. Schuster je premješčen v Beljak.

Kranjsko. V Ljubljani sta prišla pri obč. volitvah v 1. razredu v ožjo volitev dr. Vinko Gregorič in g. Murnik. Dr. Gregorič je bil potem izvoljen. Da je prišlo do razpora med slov. volilci, tega so največ krivi gg. J. Prosenc, tajnik Pirc in dr. Kušar. — Občni zbor je imelo katol. politično društvo za radovljiški okraj dne 4. t. m., dne 3. pa je priredilo ljudski shod katol. politično društvo za Dolenjsko v Črnomlju.

Primorsko. V Gorici so bile dne 25. maja v 3. razredu dopolnilne obč. volitve. Prišlo je komaj 98 volilcev. Bili so seveda sami Italijani izvoljeni, med temi tudi jeden c. kr. uradnik. — Zadnjo nedeljo je bil občni zbor političnega društva »Edinost« v Trstu. — Mnogo se ugiba, kdo bode deželni glavar v Istri. Dosedanji glavar Campitelli ni več za to mesto.

Hrvaško. V Zagrebu se snuje »hrvatska pučka banka«. V prvi vrsti hoče podpirati male posestnike. — Ogerski naučni minister je imenoval neko madjarsko učiteljico za Darovar. Te pravice pa ogerski minister nima, ker je Hrvaška v učnih stvareh popolnoma samostojna. Kjer le more, kruši Madjar hrvaško samoupravo.

Gališko. Kmetje se v tej deželi vedno bolj zavedajo svojih pravic. Mnogo shodov so že priredili, kjer so sklenili voliti samo kmečke poslance in zahtevati od njih, da se potegujejo za tajne in naravnostne volitve v deželni in državni zbor. Gališki poslanci, večinoma plemiči, so se do sedaj res premalo brigali za kmeta.

Vnanje države.

Rim. Kardinal Luigi Ruffo-Scilla je umrl dne 29. maja ob 7^{1/2} uri zjutraj. Bil je svoje dni nuncij ali papežev poslanik v Monakovem.

Italijansko. Pri ožjih volitvah v poslansko zbornico je bilo voljenih 29 vladnih kandidatov in 25 vladi nasprotnih. V zbornici je torej, kakor računa vlada, 336 vladnih in 155 vladi nasprotnih poslancev. Na izid volitev je Crispi lahko ponosen, nikdar pa ne na sleparije in krivice, ki so se pri njih godile.

Francosko. V tej državi je komaj 100 tisoč židov, vendar pa jih je 180 v najboljših državnih službah. Zato pa ni čuda, da se na Francoskem godi toliko sleparij, kakoršnih je zopet nekaj te dni prišlo na svetlo. Godile so se na francoski južni železnici in to celó s pomočjo nekaterih bivših ministrov.

Nemško. Dne 25. maja sta bila dva znamenita shoda in sicer v Hanovru in Štetinu. Na teh shodih so se židje, bogatini in špekulanti izrekli za zlato veljavo. Take sorte ljudje so tudi pri nas krivi, da imamo zlato veljavo — brez zlata! — Zadnje dni t. m. bode se slovesno odprl baltiski ali kielski prekop. Slovesnosti bodo velikanske. Inozemskih vojnih ladij pride kacic 53 z 12 admirali, 700 častniki in 15.000 mornarji.

Rusko. Novi minister vnanjih zadev, knez Lobanov, je te dni obhajal 50letnico svojega državnega službovanja. Car je v posebnem pismu pohvalil njegovo delovanje in mu podelil v znak zadovoljnosti znamenja Andrejevega reda.

Turško. Na Albanskem je v novejšem času bilo več nemirov. Sedaj ondi nastavljajo deželne čuvaje, večinoma kristjane, da skrbijo za javno varnost. — Mini-